

**MODEL ODPOWIEDZI I SCHEMAT OCENIANIA
KONKURS GEOGRAFICZNY DLA KLAS IV-VIII
UCZNIÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO**

ETAP REJONOWY 2022/2023

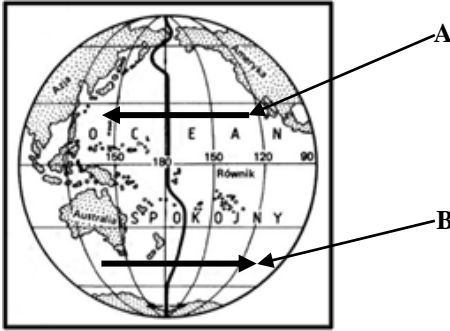
Uczeń maksymalnie może zdobyć 40 punktów.

Do etapu wojewódzkiego kwalifikujemy uczniów, którzy uzyskali 85% możliwej do uzyskania liczby punktów, to jest 34 punkty.

ZASADY OCENIANIA PRAC KONKURSOWYCH

- 1) Model odpowiedzi uwzględnia jej zakres merytoryczny, ale nie jest ścisłym wzorcem. Każdy poprawny sposób rozwiązania przez ucznia zadań powinien być uznawany.
- 2) Do zredagowania odpowiedzi uczeń używa poprawnej i powszechnie stosowanej terminologii naukowej.
- 3) Treść i zakres odpowiedzi ucznia powinny wynikać z polecenia i być poprawne pod względem merytorycznym.
- 4) Za odpowiedzi do poszczególnych zadań przyznaje się wyłącznie punkty całkowite. Nie stosuje się punktów ułamkowych.
- 5) Za zadania otwarte, za które można przyznać tylko jeden punkt, przyznaje się punkt wyłącznie za odpowiedź w pełni poprawną.
- 6) Za zadania otwarte, za które można przyznać więcej niż jeden punkt, przyznaje się tyle punktów, ile prawidłowych elementów odpowiedzi, zgodnie z wyszczególnieniem w kluczu przedstawił uczestnik konkursu.
- 7) Jeśli podano więcej odpowiedzi / argumentów / cech itp./niż wynikało to z polecenia w zadaniu, ocenie podlega tyle kolejnych odpowiedzi, liczonych od pierwszej, ile jest w poleceniu.
- 8) Jeśli podane w odpowiedzi informacje świadczą o braku zrozumienia omawianego zagadnienia i zaprzeczają udzielonej prawidłowej odpowiedzi, odpowiedź taką należy ocenić na zero punktów.

MODEL ODPOWIEDZI I SCHEMAT PUNKTOWANIA ZADAŃ ETAP II KONKURSU GEOGRAFICZNEGO

Nr zadania	Przewidywana odpowiedź	Punktacja	Zasady oceniania
1.	Odpowiednio od góry: V III	0-1	Za poprawne uzupełnienie kolumny – 1 p.
2.	D	0-1	Za poprawne podkreślenie odpowiedzi –1 p.
3.	<div style="display: flex; justify-content: space-between;"> <div>Numery</div> <div>Nazwy geograficzne nizin</div> </div> <div style="display: flex; justify-content: space-between; margin-top: 5px;"> <div>2</div> <div>Turańska</div> </div> <div style="display: flex; justify-content: space-between; margin-top: 5px;"> <div>3/4</div> <div>Mezopotamska/ Indusu</div> </div> <div style="display: flex; justify-content: space-between; margin-top: 5px;"> <div>4/3</div> <div>Indusu/Mezopotamska</div> </div>	0-3	Za poprawne uzupełnienie wierszy: jednego –1 p. dwóch –2 p. trzech –3 p.
4.	B	0-1	Za poprawne podkreślenie dokończenia zdania – 1 p.
5.		0-1	Za poprawne narysowanie grotów strzałek na mapie dla A i B –1 p.
6.	Odpowiednio od góry: F P P	0-1	Za poprawną ocenę informacji –1 p.
7.	Miejsce kultu wyznawców judaizmu przedstawiono na fotografii oznaczonej literą A / <u>B</u> / C, ponieważ znajduje się na niej I / <u>II</u> / III.	0-1	Za poprawne podkreślenie odpowiedzi –1 p.

8.	<p>Przykład odpowiedzi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zbyt duża przewaga liczby mężczyzn nad liczbą kobiet. 2. Zmniejszenie się liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców Chin. 3. Spadek liczby ludności w wieku produkcyjnym. 4. Starzenie się społeczeństwa. 	0-3	<p>Za poprawne zapisanie problemów:</p> <p>jednego -1 p.</p> <p>dwóch -2 p.</p> <p>trzech -3 p.</p>
9.	<p>Przykład rozwiązania:</p> $h_g N = 90^\circ + \varphi - 23^\circ 26'$ $\varphi = -90^\circ + h_g N + 23^\circ 26'$ $\varphi = -90^\circ + 25^\circ + 23^\circ 26'$ $\varphi = -90^\circ + 48^\circ 26'$ $\varphi = -41^\circ 34'$ $\varphi = 41^\circ 34' S$ <p>lub</p> $h_g N = 90^\circ + \varphi - 23^\circ 27'$ $\varphi = -90^\circ + h_g N + 23^\circ 27'$ $\varphi = -90^\circ + 25^\circ + 23^\circ 27'$ $\varphi = -90^\circ + 48^\circ 27'$ $\varphi = -41^\circ 33'$ $\varphi = 41^\circ 33' S$ <p>Odpowiedź: Szerokość geograficzna, na której młody geograf obserwował Słońce wynosi $41^\circ 34' S$ albo $41^\circ 33' S$</p>	0-1	<p>Za poprawne obliczenia i poprawny wynik -1 p.</p>
10.	<p>Przykład rozwiązania:</p> <p>Obliczanie różnicy czasu słonecznego</p> $18^{32} - 12^{00} = 6 \text{ godzin } 32 \text{ minuty}$ <p>Obliczanie różnicy długości geograficznej na podstawie różnicy czasu słonecznego</p> $1 \text{ godzina} - 15^\circ$ $6 \text{ godzin} - X$ $X = 6 \text{ godzin} \times 15^\circ / 1 \text{ godzina}$ $X = 90^\circ$ $4 \text{ minuty} - 1^\circ$ $32 \text{ minuty} - x$ $X = 32 \text{ minuty} \times 1^\circ / 4 \text{ minuty}$ $X = 8^\circ$ $90^\circ + 8^\circ = 98^\circ$ <p>Obliczanie długości geograficznej</p> $24^\circ - 98^\circ = -74^\circ$	0-2	<p>Za poprawne obliczenia: różnicy długości geograficznej na podstawie różnicy czasu słonecznego -1 p.</p> <p>długości geograficznej -2 p.</p>

	Odpowiedź: Długość geograficzna miejscowości wynosi 74° W		
11.	4 C	0-1	Za poprawny wybór i dokończenie zdania –1 p.
12.	Przykład odpowiedzi: Przykłady skutków: 1. Pogorszenie się stanu zdrowia ludności. 2. Wzrost śmiertelności wśród dzieci. 3. Obniżanie się średniej wieku ludności. 4. Spadek wydajności pracy. 5. Zbyt niskie nakłady na inwestycje w rolnictwo.	0-3	Za poprawne zapisanie przykładów skutków: jednego –1 p. dwóch –2 p. trzech –3 p.
13.	A. Najwyższym wzniesieniem Kenii z wieloma trasami wspinaczkowymi jest <u>masyw Kenia</u> / Kilimandżaro. B. Wśród obszarów chronionych w Kenii dużym zainteresowaniem turystów cieszy się <u>Rezerwat Narodowy Masai Mara</u> / Park Narodowy Serengeti. C. Ważną grupą etniczną ze względu na zwyczaje i tradycje, są trudniący się chowem bydła Tuaregowie / <u>Masajowie</u> .	0-2	Za poprawne podkreślenia odpowiedzi: jednej i dwóch –1 p. trzech –2 p.
14.	B	0-1	Za poprawne podkreślenie wiersza –1 p.
15.	D	0-1	Za poprawne podkreślenie odpowiedzi –1 p.
16.	W zachodniej części Ameryki Południowej znajdują się Andy, góry wypiętrzone podczas <u>A</u> / B. Występują w nich trzęsienia ziemi i zjawiska wulkaniczne ponieważ położone są w strefie C / <u>D</u> . W Andach znajduje się najwyższy na świecie wulkan <u>E</u> / F.	0-2	Za poprawne podkreślenie odpowiedzi: jednej i dwóch –1 p. trzech –2 p.
17.	Odpowiednio od góry: F P P	0-2	Za poprawną ocenę informacji: jednej lub dwóch –1 p. trzech –2 p.

18.	A, C, D	0-1	Za poprawne podkreślenie trzech przyczyn –1 p.
19.	<div style="display: flex; align-items: center; gap: 10px;"> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px 5px;">D</div> → <div style="border: 1px solid black; padding: 2px 5px;">B</div> → <div style="border: 1px solid black; padding: 2px 5px;">E</div> → <div style="border: 1px solid black; padding: 2px 5px;">A</div> → <div style="border: 1px solid black; padding: 2px 5px;">C</div> </div>	0-2	<p>Za poprawne umieszczenie trzech pierwszych informacji w ciągu przyczynowo-skutkowym –1 p.</p> <p>Za poprawne umieszczenie wszystkich informacji w ciągu przyczynowo-skutkowym –2 p.</p>
20.	<p>Przykład odpowiedzi:</p> <ol style="list-style-type: none"> Gęstość zaludnienia maleje wraz ze wzrostem odległości od wybrzeży. Większa gęstość zaludnienia występuje na wybrzeżach Oceanu Atlantyckiego w porównaniu do wybrzeży Pacyfiku. Na mniejszą gęstość zaludnienia w obszarach okołobiegunowych wpływa niedobór światła. Duża gęstość zaludnienia na wybrzeżach obu Ameryk na związek z obecnością miast. 	0-3	<p>Za poprawne napisanie prawidłowości:</p> <p>jednej –1 p. dwóch –2 p. trzech –3 p.</p>
21.	D 4	0-1	Za poprawne dokończenie zdania –1 p.
22.	<p>Odpowiednio od góry:</p> <p>P F P</p>	0-1	Za poprawną ocenę trzech informacji: –1 p.
23.	<p>Cyklony tropikalne powstają w masach powietrza <u>A</u> / <u>B</u>, pod względem temperatury i wilgotności. Na półkuli południowej krążą w kierunku <u>C</u> / <u>D</u>. W oku cyklonu panuje <u>E</u> / <u>F</u> ciśnienie, powietrze jest cieplejsze niż poza okiem oraz <u>G</u> / <u>H</u>.</p>	0-2	<p>Za poprawne podkreślenie odpowiedzi:</p> <p>dwóch i trzech –1 p. czterech –2 p.</p>

24.	<p>A. Za granicę Antarktyki uznaje się koło podbiegunowe południowe / równoleżnik 60°S.</p> <p>B. Wzniesienie Masyw Vinsona znajduje się w Antarktydzie <u>Zachodniej</u> / <u>Wschodniej</u>.</p> <p>C. Czynny wulkan Erebus jest położony nad Morzem Weddella / <u>Rossa</u>.</p> <p>D. Antarktydy położone w zachodniej części kontynentu to góry stare / <u>mlode</u>.</p>	0-2	Za poprawne podkreślenia informacji: dwóch i trzech –1 p. czterech –2 p.
25.	<p>Przykład odpowiedzi: freony promieniowanie ultrafioletowe, nadfioletowe, UV</p>	0-1	Za poprawne zapisanie odpowiedzi –1 p.